

STEMPEL LOVEN

Finn J. Lernø
Jon Stokholm
John Kessler

Indholdsfortegnelse

Indledning 9

Stempeloven (lovtekst) 11

Stempeloven (tekst og kommentar) 37

Afsnit I. Almindelige bestemmelser 37

Kapitel 1. Stempelpligten 37

Kapitel 2. Stempelafgiftens beregning 73

Kapitel 3. Stempelafgiftens berigtigelse 89

Kapitel 4. Godtgørelse af stempelafgift 109

Kapitel 5. Hæftelses- og kontrolbestemmelser 127

Afsnit II. De enkelte stempelpligtige dokumenter 139

Kapitel 6. Dokumenter om overdragelse 139

Kapitel 6 A. Anmeldelser om opdeling i ejerlejligheder 194

Kapitel 7. Dokumenter om brugsrettigheder 199

Kapitel 8. Entreprisekontrakter 208

Kapitel 9. Dokumenter om selskabsforhold 211

Kapitel 10. Gældsbreve og dokumenter om sikkerhedsstillelse 215

Kapitel 11. Veksler 243

Kapitel 12. Forsikringsdokumenter 245

Kapitel 13. Lødsedler 256

Kapitel 14. Dokumenter om overdragelse af rettigheder og overtageelse af forpligtelser 258

Kapitel 15. Dokumenter om familie- og arveforhold 278

Afsnit III. Fritagelse for stempelpligt 293

Kapitel 16. 293

Afsnit IV. Straffebestemmelser 304

Kapitel 17. 304

Afsnit V. Overgangs- og ikrafttrædelsesbestemmelser 309

Kapitel 18. 309

Lov om afgift ved førstegangsoverdragelse af visse ejerlejligheder (lovtekst) 317

Lov om afgift ved førstegangsoverdragelse af visse ejerlejligheder (kommentar) 318

Bilag 1: Ministeriet for skatter og afgifters bekendtgørelse nr. 6 af 5. januar 1978 om stempelafgift 321

Bilag 2: Skattedepartementets cirkulære af 31. juli 1969 om stempelafgift som ændret ved skattedepartementets cirkulære af 21. august 1972 327

Forkortelser / Litteraturliste 343

Sagregister 347

Indledning

Stempelafgiften indførtes i Danmark ved forordning af 21. juli 1657 – og da som en midlertidig foranstaltning, så længe krigen med Sverige varede. Stempelafgiften var imidlertid kommet for at blive. Efter folkestyrets indførelse gennemførtes ved stempellov af 19. februar 1861 en samlet lovgivning på området til afløsning af forordning af 3. december 1828. 1861-loven afløstes af lov nr. 108 af 13. maj 1911. Denne lov byggede på betænkning angående lovgivningen om brug af stemplet papir og om tinglæsningsafgift til statskassen (1911). Loven skulle forelægges rigsdagen til revision inden udgangen af 1918, hvilket tidspunkt senere blev udsat. Til opfyldelse af dette krav fremsatte finansministeren 23. november 1921 forslag til lov om stempelafgift. Dette forslag var stort set identisk med 1911-loven bortset fra ændringer af teknisk karakter og ajourføringer. Lovforslaget gennemførtes som lov nr. 113 af 1. april 1922 om stempelafgift. Til denne lov foreligger en kommentar fra 1936 ved Erik Mangor. Denne kommentar indeholder synspunkter, som fortsat kan anses for fortolkningsbidrag til den gældende lov.

Finansministeren nedsatte 30. juni 1952 et udvalg, der havde til opgave at foretage en undersøgelse af reglerne inden for stempel- og tinglæsningsafgiftens område samt at udarbejde forslag til en ny stempellov og en ny tinglæsningsafgiftslov. Udvalget overvejede ophævelsen af den særlige tinglæsningsafgift og dennes inkorporering i stempelafgiften samt den omvendte løsning, men fremkom ikke med forslag herom. Udvalget udarbejdede udkast til en ny stempellov. Fra udvalgets hånd foreligger betænkning vedrørende revision af stempel- og tinglæsningsafgiftslovgivningen (nr. 265/1960). På grundlag af dette udvalgsarbejde fremsatte finansministeren 7. maj 1968 forslag til lov om stempelafgift. Dette forslag blev ikke færdigbehandlet i folketingsåret 1967/68, hvorfor forslaget blev genfremsat 3. oktober 1968. Forslaget byggede på kommissionens betænkning, men forslagens bestemmelser var i vidt omfang udformet anderledes rent sprogligt. Endvidere var lovens systematik ændret af lovtekniske og ordensmæssige grunde, ligesom det materielle indhold af en del bestemmelser var ændret i forhold til kommissionsforslaget. Navnlig indkorporeredes tinglæsningsafgiften i stempelafgiften. Med visse ændringer gennemførtes finansministerens forslag som lov nr. 174 af 30. april 1969. Denne

lov, som er ændret adskillige gange siden, er senest optrykt ved ministeriet for skatter og afgifters lovbekendtgørelse nr. 464 af 7. september 1984. Til loven foreligger en kommentar ved Ulf Landerslev (1974).

Stempelafgiften er en dokumentafgift. Opretter et retsforholds parter ikke et dokument herom, svares naturligvis ikke afgift. Afgiften beregnes principielt af retsforholdets parter, og afgiftens størrelse er afhængig af, hvilken type retsforhold dokumentet vedrører. Afgiftens berigtigelse gennem stempeling af de omhandlede dokumenter muliggør effektiv kontrol med, om afgift nu også erlægges. På den anden side forudsætter denne kontrol, at dokumentet passerer en stempelansholdende myndighed, og at denne myndighed er sig sit ansvar som anholdende myndighed bevidst. Selv om stempelafgiften således som udgangspunkt er forholdsvis nem og billig at administrere, viser erfaringen, at afgiften ofte giver anledning til vanskelige retlige spørgsmål for såvel de stempelpligtige som myndighederne. Dette skyldes ikke sjældent, at stillingtagen til stempelspørgsmålet ikke kan ske uafhængigt af en præjudiciel vurdering af vanskelige obligationsretlige eller tingsretlige problemstillinger. Omkostningen ved behandling og afgørelse af sådanne stempelspørgsmål står sjældent mål med det indvundne afgiftsprovener.

Nogen oversigt over størrelsen af det provener, som stemplet af de forskellige stempelpligtige dokumenttyper hver for sig indbringer, foreligger ikke. Det er imidlertid hævet over enhver tvivl, at stemplet af skøder og pantebreve indbringer langt det største provener til statskassen, medens det tør antages, at stempel af f.eks. kontrakter om overdragelse af patentrettigheder m.v. næppe har større betydning. Dette synspunkt kunne ud fra en retspolitisk vurdering tale for at indskrænke stempelafgiften til et mindre antal dokumenttyper, hvilket dog næppe kan forventes at ske i overskuelig fremtid.

Stempelafgiften indbragte i finansåret 1983 kr. 2.460.350.450 ud af et samlet provener af skatter og afgifter på kr. 145.657.315.853.

Bekendtgørelse af Lov om stempelafgift

Ministeriet for skatter og afgifters lovbekendtgørelse nr. 464 af 7. september 1984

Herved bekendtgøres lov om stempelafgift, jfr. ministeriet for skatter og afgifters lovbekendtgørelse nr. 375 af 8. juli 1981, med de ændringer og tilføjelser der følger af lov nr. 563 af 7. december 1983, lov nr. 150 af 11. april 1984 og lov nr. 276 af 6. juni 1984.

AFSNIT I

ALMINDELIGE BESTEMMELSER

Kapitel 1: Stempelpligten

§ 1. Stempelafgift svares af de i afsnit II nævnte dokumenter.

§ 2. Stempelpligten indtræder ved dokumentets oprettelse, medmindre andet er bestemt i loven. Er dokumentet underskrevet af flere parter på forskellige dage, indtræder stempelpligten ved den første underskrift, jfr. dog § 7, stk. 1.

§ 3. Et dokument er kun stempelpligtigt, når

1. parterne er hjemmehørende her i landet, eller
2. en af parterne er hjemmehørende her i landet, og dokumentet er underskrevet her af en af parterne.

§ 4. Følgende dokumenter er dog stempelpligtige, uanset om de omfattes af § 3:

1. Dokumenter om overdragelse af faste ejendomme her i landet og her registrerede skibe samt dokumenter, hvorved der stiftes eller overdrages rettigheder over sådanne ejendomme eller skibe, når en af parterne er hjemmehørende her i landet.
2. Forsikringsdokumenter, der angår formuegoder her i landet eller personer, der er hjemmehørende her, medmindre det af dokumentet fremgår, at ingen del af præmien skal betales her i landet.
3. (Ophævet).
4. Accepterede veksler, når acceptanten er hjemmehørende her i landet og vekslen skal betales her.
5. Dokumenter, som tinglyses her i landet, eller på grundlag af hvilke der i øvrigt foretages indførsel i et offentligt register her i landet.

Stk.2. For de under nr. 5 nævnte dokumenter indtræder stempelpligten ved tinglysningen eller registrering.

Stk.3. Når et selskab, et skib eller et luft-